

Nr 8 september 2010

Finlands

Synskadade

4

Ann Jönsson vann
EBU:s skrivtävling

12

Vasadistriktet
på Åbobesök

16

Om jämlikhet och
diskriminering

Innehåll Nr 8/10

- 3** Ledaren: Nya perspektiv
- 4** Ann Jönsson vann europeisk skrivtävling
- 7** Det vinnande bidraget: I gränslandet
- 10** Fängslande kättingar
- 12** Lyktan på resa till Åboland
- 14** Föreningsfestival väckte intresse
- 16** Diskriminering och jämlikhet diskuterades
- 19** FSS fick donation från Odd Fellow
- 20** Det handikappolitiska programmet
- 22** Meddelanden
- 25** Meddelanden från distrikten
- 27** Annonser: Anpassningsträningsskurs för par
- 28** Möteskallelse: Höstmötet 2010

Finlands Synskadade är medlemstidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 99. Nummer 9/2010 utkommer 27.10, manusstopp 6.10.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00550 Helsingfors
Tfn 09-6962 300

Chefredaktör: Sofia Stenlund
Tfn 09-6962 3017

e-post: sofia.stenlund@fss.fi

Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar: Tina Dunderfelt, tfn 09-6962 3010 e-post: tina.dunderfelt@fss.fi

Pärbild: Edvard Beijar på Föreningsfestival

Foto: Sofia Stenlund

ISSN 0789-5739

Näkövammaisten Keskusliiton kirjapaino,
Helsingfors 2010

Lika värde

Under det jämlikhetsseminarium som refereras i detta nummer av Finlands Synskadade fick åhörarna ta del av en del riktigt märkliga exempel i diskriminerings-sammanhang. Människor behandlas fortfarande olika trots deviser som FN:s deklARATION om de mänskliga fri- och rättigheterna. Ett av de mest överraskande exemplen var den gravida kvinna som i början av 1990-talet konstaterades ha diskriminerats, men diskrimineringsgrunden var inte att hon var kvinna, utan att hon var gravid. Detta ställningstagande ledde till att även lagstiftande organ reagerade, men detta var ändå möjligt i modern tid.

Även andra exempel lyftes fram: kvinnan som diskriminerades på grund av sin mans etniska tillhörighet eller problemet med våldshandlingar riktade mot personer, ofta kvinnor, med funktionsnedsättning och den tystnad som råder kring denna problematik. Diskrimineringsombudsmannen i Sverige, Katri Linna, talade också en hel del om vad som krävs för att personer ens ska kunna identifiera att man är eller har blivit diskriminerad. Man behöver veta

att det behövs eventuella vittnesmål och kunna reagera korrekt, man behöver stöd och kunskap om den situation i vilken man känner sig utsatt och man måste kunna identifiera sin motpart. Allt detta är en långt ifrån okomplicerad process.

Personer som är utsatta för diskriminering behöver stöd, råd och information, och där befinner sig många instanser i nyckelposition. En av dem är organisationerna, som ska kunna förmedla informationen vidare, ända fram till den enskilda medlemmen.

Det är många metoder som använts för att försöka gardera sig inför det faktum att allt fler utsätts för och anmäler diskriminering idag. Under ovannämnda seminarium framfördes en annan intressant åsikt, nämligen att både Sverige och Finland följer en lagstiftningsmässig tradition som går ut på att man stiftar lagar istället för att utgå från grundlagen och de grundläggande rättigheterna: nämligen rätten i att i allt väsentligt bli behandlad som alla andra medborgare.

”Läsandet måste vara lustfyllt!”

Ann vann europeisk skrivtävling

Ann Jönsson från Handen utanför Stockholm är van skribent och utbildad journalist. När det blev klart att hon vunnit Europeiska Blindunionens (EBU) punktskriftstävling i samarbete med det japanska elektronikföretaget Onkyo blev hon glad och överväldigad. Hennes essä handlar om hur det är att leva i gränslandet mellan att se lite och ingenting alls. Finlands Synskadade tog kontakt för att be henne berätta lite mer om detta och om sitt skrivande. I samband med intervjun publicerar vi också det vinnande tävlingsbidraget.

Vilken är din litterära förebild?

Elsie Johansson. För sättet att skriva och för hennes mod och klokskap. Hon visar också att det aldrig är för sent och att man måste försöka hålla sin dröm vid liv. Hon debuterade vid nästan 50, efter att ha jobbat 35 år på Posten. Nu, vid 77, pratar hon fortfarande om viljan att fortsätta utvecklas som författare och människa.

Berätta om din synskada och hur den påverkar din vardag.

Jag är synskadad sedan födseln. Det är ungefär som att gå i tät dimma. Men jag kan läsa vanlig skrift på ett par centimeters avstånd.

Berätta om skrivartävlingen och ditt eget skrivande!

Jag ville försöka beskriva hur detta med att se lite grand är som att leva i ett slags gränsland, man är varken blind eller fullt seende. Och hur lång tid det har tagit att "landa" och inse att både svartskriften och punktskriften är nödvändiga för att min vardag ska fungera. Ytterst handlar det ju om att utvecklas, att finna sig tillrätta i denna tillvaro "i gränslandet".

Detta är saker jag funderat på ganska länge. När jag väl bestämde mig för att skriva, så tog det ett par timmar att få texten klar.

Jag blev alldeles överväldigad när jag fick beskedet att jag vunnit. Hade först svårt att tro att jag läst rätt på dataskärmen. Jag är ju utbildad journalist och har haft skrivandet som yrke i många år, men att få ett sådant erkännande för en rent

personlig text är något helt annat. Jag blir också alldeles varm av de hälsningar jag fått sedan beskedet kom, att människor tycker om och är berörda av min text. Det känns som om jag fått självförtroende att våga skriva mer.

Hur upplever du problematiken med att vara "varken blind eller seende" och att tackla den?

Jag tror det är en process som många av oss går igenom, på olika sätt. Att man drömmer om att se fullt och klara saker som seende kan är inte så konstigt. Inte heller tröttheten och stressen som ofta blir följderna av dessa ansträngningar. För mig har mina år i arbetslivet och tiden som förälder gett mig en större trygghet att "våga stå för" min synskada. Att inte försöka spela rollen av fullt seende, som jag ofta gjorde när jag var yngre. Jag har också tvingats fundera mer på vad jag lägger min energi på.

Hur var det att växa upp på den specialskola du berättar om i din essä?

Jag tror att åren på specialskolan tvingade mig att växa upp fortare än om jag hade bott hemma. Det var så många uppbrott och vuxna som kom och försvann. Men jag hade en helgfamilj som blev en stor trygghet för mig under mina första skolår. Än idag tänker jag ofta på dem och vad de betydde.

Erfarenheten av att ha bott på en institution har också betydelse i mitt nuvarande yrke, då jag arbetar med frågor om hemlöshet. När jag möter personer som lever i social utsatthet kan jag faktiskt i någon mån dela en slags erfarenhet med

en del av dem. Jag kan tänka mig in i detta att sändas till ett ställe långt ifrån där man har sina rötter - och att sedan försöka återvända och leva ett "vanligt" liv. Även detta att känna sig "annorlunda".

Hur kan man aktivera sig litterärt? Vilka tips kan du ge?

Läsandet måste vara lustfyllt. Särskilt viktigt är det när man befinner sig i början - eller ska lära sig ett nytt skriftspråk. Det spelar ingen roll ifall det är matrecept, deckare eller sportreferat man kommer igång med, bara det är något man tycker om. Sedan kan man gå vidare. Ett jättebra exempel på just detta är min yngste son David. VM-sommaren 1994 var han sex år och lärde sig läsa på fotbollsbilderna han samlade på. Fotbollsintresset, som han fortfarande har, ledde honom in i läsandet.

I din essä beskriver du hur du undviker att fokusera på din synskada. Hur upplever du det idag?

Jag var ung sommarvikarie, som hade fått jobbet i konkurrens med många sökanden. Det var helt enkelt så att min chef sa åt mig att "detta med synskadan har ingen betydelse här". Han sa det säkert i en slags välmening, men det satte en väldig press på mig. Jag tillät mig inte att prata om de svårigheter eller de behov av hjälp som jag kunde ha i jobbet. Ensamt och tufft blev det också, förstås. Naturligtvis är det mycket bättre att vara öppen med detta. Samtidigt kan jag förstå att många till exempel inte berättar om sin synskada när man söker jobb, eftersom vi vet att många väljer bort oss redan före intervjun. Vi behöver bli många fler i arbetslivet så att en verklig attitydförändring blir möjlig.

Fakta: Ann Jönsson

Ålder: 51 år.

Hemort: Handen, söder om Stockholm.

Yrke: Utredare, arbetar på Socialstyrelsen med frågor om hemlöshet samt våld mot kvinnor.

Familj: Sambon Guy samt sönerna Alexander och David.

Intressen: Skriva, förstås. Läsa - allt från biografier till lyrik och deckare. Att försöka påverka - är aktiv både politiskt och i handikapp-
prörelsen. Sport - men då bara som åskådare. Och givetvis att vara med min familj och mina vänner.

Hur läser du idag?

Jag läser mycket vanlig text. Braille använder jag mest i mitt arbete, när jag är ute och föreläser. Det är mitt sätt att ha kontroll över mitt material. Jag behöver aldrig fundera över ljuset i lokalen. Braille använder jag också i föreningslivet ibland, för att helt enkelt spara ögonen. Det är skönt att läsa med fingrarna! Men böcker och tidningar läser jag bara i vanlig skrift.

Berätta mer om ditt skrivande!

Jag har gått journalistutbildningen, men inga andra kurser. Skrivande är väl ungefär som att träna sin kondition, kan jag

tänka mig. Det handlar om att hålla igång det, hela tiden. Och att fortsätta jobba med sin text, när man kanske egentligen vill tro att man är klar. Tänker ofta länge på mina öppningsmeningar, hur jag ska kunna fånga läsarens intresse. Det är en utmaning! Viktigt är också att försöka hitta bilder och enkla uttryck som förmedlar det man vill berätta. Ofta finner i alla fall jag denna "kärna" genom att korta ner texten. Radera-tangenten är många gånger lika viktig som de övriga tangenterna.

Text: Sofia Stenlund
Foto: Lennart Håkansson

I gränslandet

Det är en alldeles särskild dag. Många människor har samlats på det stora hotellet i Sri Lankas huvudstad Colombo. De kommer från regeringen, myndigheter och organisationer. Den lankesiska regeringen ska presentera en handikappolitik för de kommande tio åren. Handikappörelsen i Sverige och Sri Lanka har länge samarbetat för att detta ska bli verklighet.

Jag ska hålla hälsningstalet från Sverige. I talarstolen trängs jag och min vän

Asanga, som ska tolka. Framför oss ligger papper utspridda - mitt punktskriftsmanus, min engelska text, hans översättning till sinhala. Jag är nervös, gripen av stundens högtidlighet. Nyss har jag fått tända oljelampan framme vid scenen, en ära och tradition när något stort ska ske. Nu ska jag tala om att handikappolitik handlar om att förmedla hopp, att en förändring är möjlig.

Jag tar ett djupt andetag, med händerna vilande på manuset. Mitt i spänningen

känner jag mig ändå lugn – jag vet att jag har orden i mina fingrar.

...

Idag är punktskriften självklar för mig, lika självklar som den "vanliga" skriften. Obehindrat kryssar jag mellan mina två skriftspråk, beroende på vad jag ska göra. Jag känner en stor trygghet och glädje i detta. Men så har det inte alltid varit. Att se lite grand, som jag gör, innebär att leva i ett slags gränsland. Man är varken blind eller seende.

Under många år var det väldigt viktigt för mig att identifiera mig som fullt seende. Jag gick inte med vit käpp och använde inte punktskriften, som jag fått lära mig som barn. Jag levde, tänker jag, som en emigrant som släppt sitt hemspråk i tron och förhoppningen att det då ska bli lättare att lyckas i det nya hemlandet. När jag till sist förstod att jag behövde båda mina skriftspråk var det som att äntligen få komma hem, att bli en hel människa.

Jag är född i slutet av 1950-talet. Då var det självklart att synskadade barn skulle gå i specialskola. Som sjuåring kom jag till Tomtebodaskolan, som låg 60 mil från mitt hem. Mina föräldrar insåg att vi inte skulle kunna ha särskilt mycket kontakt under terminerna. De lärde mig läsa och skriva för att vi skulle ha möjlighet att brevväxla. En faster, som arbetade på ett bokbinderi, såg till att vårt hem var fyllt av sagoböcker. En fantastisk värld öppnades för mig – i svartskrift. Jag älskade att läsa!

Flytten till Tomtebodaskolan innebar att jag blev "blind". Jag lärde mig punktskrift och tyckte lika mycket om att läsa det, som mitt skriftspråk hemifrån. Jag brukade ligga med en bok under täcket långt efter att kvällspersonalen sagt god natt. Jag läste tills fingertopparna öm-made. Pennan använde jag nu bara när jag skrev mina brev hem.

Efter en tid fick jag en helgfamilj. Erik och Karen gav mig "världen utanför". Och de uppmuntrade mig till att aldrig släppa de "vanliga" bokstäver jag hade fått lära mig hemma. Erik hade varit sjöman. På köksbordet bredde han ut kartor och berättade om platser där han varit och om länder där det hände stora och omvälvande saker. Vietnam. Algeriet. Tjeckoslovakien. Han sa: Ann, sluta aldrig läsa. Och glöm aldrig att använda den förmåga du har! Mina helgföräldrar gav mig också böcker.

Efter fem år på Tomtebodaskolan åter-vände jag hem. Så oerhört glad och förväntansfull var jag och så stark var drömmen om att bli som "de andra"! Jag ville gå över gränsen, till deras sida. Lämna min gamla internatskolevärld och allt som tillhörde den. Jag avskydde tanken på att gå till skolan dragande på en shoppingvagn där punktskriftsböck-erna skulle rymmas. Hela sommaren tränade jag för att bli tillräckligt duktig att läsa svartskrift igen – och på att skriva snyggt! Med förstoringsglas, en stark lampa och boken alldeles intill ansiktet gick det. När höstterminen började, så lämnade jag punktskriften. För alltid,

trodde jag.

Jag var en duktig elev. Ofta fick jag höra att min synskada nästan inte märktes, och blev glad för det. Jag tog studenten och sedan min journalistexamen. När jag fick arbete som reporter på en stor dagstidning, bestämde jag mig för att tala så lite som möjligt om synskadan. Det gällde bara att hänga med! Minns hur jag under en reportageresa satt bredvid fotografen och spelade tankspridd kartläsare! Eller hur jag en sen kväll satt ensam och förtvivlad på redaktionen och försökte tyda ritningen till ett nytt brobygge i Stockholm. Jag läste mycket och skrev flyhänt. På det viset fortsatte mitt yrkesliv. Jag fick jobb på bokförlag där jag skrev, redigerade andras texter – och korrekturläste!

Jag var en framgångsrik yrkesmänniska, men var ofta trött. En inre stress fanns hela tiden där. När jag skulle presentera ett material inför publik var jag alltid pressad, rädd att förlora kontrollen och tappa orden.

Min tillvaro, och min syn på vem jag vill vara, började på allvar förändras när jag blev mamma. Att få ta ansvar för ett nytt litet liv blev så mycket viktigare än att fortsätta spela rollen som fullt seende. Allt oftare började jag gå med vit käpp. Jag tvingades också fundera på hur jag använder mina krafter. Läsa mycket, javisst, men kanske inte på detta slitsamma vis hela tiden. Så småningom återtog jag punktskriften. Det är stora ord, men en harmoni började med tiden ta plats i mig.

Ett nytt lugn kom, både i yrkeslivet och rent personligt. Som sakkunnig och talskrivare åt två statsråd i den svenska regeringen har jag tvingats arbeta under stor tidspress. Spänd inför uppgifterna, naturligtvis, men ändå trygg i att jag nu behärskar mitt uttryck.

Det är en vanlig dag på jobbet. I norra Sverige ska jag föreläsa om arbetet mot hemlöshet. Jag prövar ett leende mot åhörarna och frågar om de kan tänka sig att avstå från mina egenhändigt ritade power-point-bilder och i stället bara lyssna en stund. Punktskriftsmanuset ligger framför mig. De fnissar lite förläget, men verkar samtidigt lättade över att få en annorlunda start på dagen. Vi får en fin dialog om villkoren för människor som lever i den yttersta utsatthet. Nästa föreläsare är en känd socialpolitisk debattör, en mycket skicklig talare. Uppe på podiet tittar han först ner i sina anteckningar, men lägger dem sedan åt sidan. Han vänder sig till åhörarna och säger: Jag kan inte låta bli att avundas förre talaren denna publikkontakt, att kunna rikta blicken mot er hela tiden. Sedan tittar han i sina noteringar och börjar sitt anförande ...

Det är dags att fara hem. Återigen tänker jag på att det inte är givet att verkligen få möta sina åhörare. Man måste öva, hela tiden. Och man måste känna sig trygg. För mig är tryggheten att veta att jag har orden i mina fingrar.

Av Ann Jönsson

■ Silvermedaljören Maja spelar kättingfortuna medan Arto väntar på sin tur. Lagg märke till kättingen i luften.

Fängslande kättingar

De som under den senaste tiden har besökt semesterorten Teneriffa har inte kunnat undgå att lägga märke till människor som går omkring och bär på en kappsäcksliknande trälåda. På sandstränder, i parker och överallt där det är möjligt ställer de lådan i lutande ställning och börjar på lämpligt avstånd kasta in kättingstumpar genom hål i lådans lock.

Kättingfortuna kallas spelet som har blivit en spansk "flugan" på semesterorten. Jag blev i somras biten av flugan på en semesterort som ligger betydligt närmare mitt hem.

På Tampereen Seudun Näkövammaiset ry:s (Tammerforsnejdens synskadades) kurs- och semesterhem Koivupuisto i Ylöjärvi har under de senaste åren ord-

nats en rehabiliterande sommarvecka för synskadade. Eftersom jag hade goda erfarenheter av kursen beslöt jag med min ledsagare Maja att också i juli i år delta på den. Semesterhemmet drivs som ett familjeföretag av Suvi och Timo Mittilä samt deras dotter Heidi och hennes spanskfödda make Diego. Diego arbetar som kock och bjuder ibland på

delikat spansk mat. Koivupuisto ligger naturskönt vid Näsijärvis västra strand ca 20 km norr om Tammerfors. Sommarhetan gjorde att jag och Maja vistades nästan lika mycket i sköna Näsijärvis vatten som på torra land. Simningen var en av motionsformerna på kursen i syfte att förbättra den fysiska konditionen. En närmare beskrivning av mitt sommarparadis har jag gett i en artikel i Finlands Synskadade 9/2009. Semesterveckan på Koivupuisto bjöd på olika slags rehabiliterande aktiviteter. Förutom mångsidig motion erbjöds massage, fot-, hand- och ansiktvård samt föreläsningar om hälsosam livsstil. Allt detta gjorde att vi åtta deltagare efter kursen kände oss som pånyttfödda.

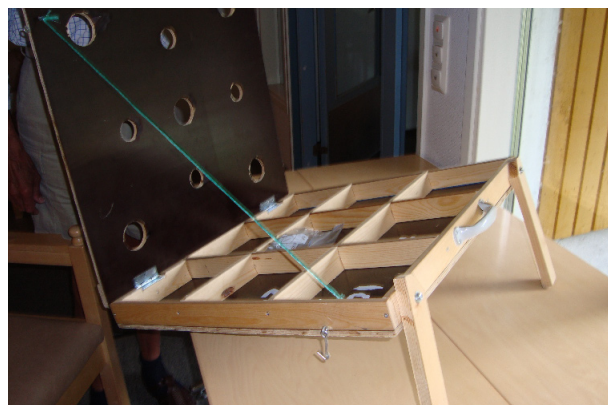
Fängslande nyhet

Det var möjligt att spela olika spel i den soliga trädgården. En intressant nyhet var spelet kättingfortuna. Vi blev från första dagen "kättingbundna" med spelet. Spelidén hade i år införts från Teneriffa och introducerades av Timo. Spelet består av en kappsäcksliknande kvadratisk låda som är 60 cm i kant och 7 cm hög. Med hjälp av ett par utfällbara ben kan lådans övre sida ställas i en viss vinkel mot spelarna. Sidan har nio hål av vilka ett i mitten och ett i varje hörn har 6 cm:s diameter. Runt det centrala hålet finns fyra 4 cm:s hål. Genom hålen skall spelaren, från 4 eller 5 m:s avstånd, försöka få in så många ca 30 cm långa kättingar som möjligt. Beroende på hålens storlek kan man få 5, 10 eller 20 poäng varje gång en kätting dyker genom hålet in i respektive bås inne i lådan. När spelaren kastat alla tio kät-

tingar öppnades det gångjärnförsedda locket och poängen räknades av domaren som bokförde resultatet. Det maximala antalet poäng med tio kättingar var 200 vilket ingen av oss uppnådde. Efter tre eller fem omgångar summerades alla poäng. Blinda kämpade jämlikt med seende och synsvaga då dessa hade förbundna ögon. Spelet ger en ypperlig träning i koncentration, handrörelse och rytm.

Att spela ute i sommarens skönaste fägring var en oförglömlig upplevelse. En dag då ett kraftigt åskväder överraskade, spelade vi i ett rymligt tält. Jag blev så biten av kättingfortuna att jag efter hemkomsten bad en bekant snickare att förfärdiga spellådan åt mig enligt noggranna ritningar och fotografier som jag fick av Maja. Nu kan jag träna för nästa sommar då jag hoppeligen igen kan delta på den rehabiliterande sommarveckan i Koivupuisto. Om någon av FSS rf:s distriktsföreningar är intresserade av spelet är min vän snickaren färdig att tillverka lådorna. Spelet skulle bli en ypperlig gren i FSS rf:s sommardrottsdagar.

Text: Arto Vanhanen
Foto: Maja Strandberg

■ Detaljbild av den öppnade spellådan.

■ Glada pausfåglar: David och Hedvig Liljeroos samt Henrik Hasselblatt.

Vi på Lyktan reser till Åboland

En tidig augustimorgon samlas en grupp pigga och förväntansfulla människor utanför Lyktan i Vasa. Resväskor vittnar om att vi är på väg på en litet längre resa denna gång. Snart anländer bussen – en med emblemet Oravais Trafik på - där redan några resenärer, som stigit på norr om Vasa, sitter. Efter en liten stund är vi klara för avfärd och kör vidare söderut. I Sydösterbotten stiger flera personer ombord, och så småningom är skaran fulltalig – 42 pers, varav en sitter bakom ratten och en nära mikrofonen.

Resan varvas med mat- och kaffepauser, livsviktiga för alla, för resan är ingen bantningsresa. Första målet för resan är Villnäs slott, marskalk Mannerheims födelsehem. Slottet är gammalt, pampigt och beläget i en naturskön miljö. En välinsatt guide presenterar slottet för oss

och eskorterar oss från det ena rummet till det andra. Den som är intresserad kan friska upp sina kunskaper i landets historia. I Villnäs tittar vi också på riddarkors i riddarparken. Villnäs ligger ca 30km nordväst om Åbo, där vi ska övernatta. Efter middagen vill jag naturligtvis ta en

liten kvällspromenad för att uppleva gamla minnen. Åbo har inte förändrats så mycket sen det ljuva 70-talet, ån är lika smutsig som förr.

Följande dag står en tur längs Skärgårdens ringväg på programmet. Turen över många broar, längs krokiga vägar och med åtta färjor blir en positiv upplevelse, som överträffar mina förväntningar. Vädrets makter står dessutom på vår sida. I Houtskär inleds många i frestelse att inhandla handgjorda keramikprodukter och smycken. Jag kan inte motstå ett halsband med röd sten av glas. Ett båt museum besöks också där. Korposusar vi förbi, men i Nagu stannar vi upp för att besöka den medeltida kyrkan, en i mitt tycke vacker gråstens kyrka. Efter kyrkbesöket utsatts vi för nästa frestelse vid kyrkkaffet, och den kan min man inte motstå och kommer ut från kaffestället med en stor, sötsur limpa. Kommer jag måne att höra något som prasslar och någon som tuggar då jag ska sova? Det förtäljer inte denna historia. Färden går vidare via Pargas, där vi bekantar oss med en kalkstens gruva, till Åbo, dit vi anländer på kvällen. Efter middagen ges den som ännu orkar möjlighet att besöka utrymmena där Åbolands synskadade håller till tack vare att Birgitta Storbacka kom för att träffa oss och gör oss sällskap under middagen.

Följande dag besöker vi Åbo domkyrka, kallad Finlands nationalhelgedom, som är över sjuhundra år gammal. Där får vi njuta av vacker sång då en kör övar inför gudstjänsten. Därefter börjar vi styra kosan hemåt.

Våra guider är mycket duktiga, både den som tar hand om oss under hela resan och den som är med på skärgårdsturen. Båda kan beskriva så bra att den som inte ser kan föreställa sig t.ex. att midsommar stänger i skärgården är ett helt konstverk. Chauffören hanterar bussen lugnt och tryggt, varför knappast någon behöver vara rädd för att hamna i diket. Föreningens sekreterare hjälper tjänstviligt och vänligt till med allt möjligt, vilket vi är oerhört tacksamma för. Vi har förmånen att ha med många fina anhöriga och en trevlig ledsagare, som också hjälper till. Jag upplever att stämningen är god under hela resan, säkert tack vare trevliga med resenärer. Många bjuder på roliga historier och några sjunger, vilket förkortar bussresan men förlänger livet. En musikanter och hans flöjt är också med på resan, m.a.o. sköna toner ljuder emellanåt. Jag uppskattar den goda gemenskapen på resan. En dam, som jag talar med i bussen, tycker att många är omtänksamma mot henne, då de frågar hur hon mår.

Jag kan varmt rekommendera den som inte besökt Villnäs slott eller åkt längs Skärgårdens ringväg att göra det. Kanske kan någon annan förening följa vårt exempel. Förutsättningarna för en lyckad resa är god planering, duktiga guider, van chaufför, hjälpsamma ledsagare och trevliga med resenärer.

Den i mitt tycke lyckade resan gjordes i samarbete med Vasa svenska synskadade och Oravais Trafik under tiden 13-15.8.2010.

Text och foto: Lilian Söderman

Simuleringsglasögon väckte intresse på festival

Årets Föreningsfestival ordnades i Helsingfors den 10-11 september. FSS och Svenska Synskadade i Mellersta Nyland var på plats på Narinkens torg med talrik personal, information, svart låda och möjlighet att prova simuleringsglasögon och den vita kappen.

- Gå vänster! Lite mot min röst! Instruerade FSS rehabiliteringshandledare Stina Wiik-Latvala de nyfikna och intresserade som ville prova på en promenad med den vita kappen.

Temat för årets föreningsfestival var frivillighet och finansiering. Tanken är att erbjuda ett forum för fortbildning, inspiration och utbyte av tankar. Arrangörerna, Finlandssvensk festivalförening r.f., betonar att alla deltagare skall trivas och få med sig värdefull kunskap och nya erfarenheter från evenemanget. Fören-

ingsfestivalen bestod av en dag med föreläsningar och workshops, medan den andra överläts till ett publikt informationsjippo där föreningarna aktiverades att lyfta fram sin verksamhet på Narinkens torg.

FSS festivalbord representerades av Svenska Synskadade i Mellersta Nylands ordförande Carola Blomstedt, projektchef Yvonne Huhtala, chefredaktör Sofia Stenlund, rehabiliteringshandledare Stina Wiik-Latvala och informationschef

■ Patricia Pataky från Ungern råkade passera FSS bord på Narinkens torg den 11 september. Här ger rehabiliteringshandledare Stina Wiik-Latvala goda råd för hur hon ska röra sig.

Cecilia Weckman. Förfrågningar kom på många språk, och FSS bord hade besök av förbipasserande nyfikna från bland andra Ungern och USA. Besökarna fick under effektiv ledning prova på att använda sig av den vita käppen iklädda simuleringsglasögon som representerade en särskild synbegränsning. Utöver detta fanns broschyrer, tidningar och en

svart låda där besökarna fick sticka in händerna och identifiera föremålen inne i lådan med hjälp av enbart känseln. Många representanter från andra handikapporganisationer samt representanter från det finlandssvenska organisationsfältet i allmänhet fanns på plats.

Text och foto: Sofia Stenlund

■ Statssekreterare Marcus Rantala, politiker Margareta Pietikäinen, Sveriges diskrimineringsombudsman Katri Linna och minister Ole Norrback var med på seminariet om jämlikhet.

Alla lika – alla olika

Diskriminering och jämlikhet diskuterades

I vårt samhälle bör ingen vara beroende av sär rättigheter - utan vi är alla ute efter samma rättigheter. Med detta citat kan man sammanfatta andemeningen i det seminarium kring jämlikhet som ordnades på Hanaholmen i Esbo i mitten av september. Kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder är alla bara exempel på de olika diskrimineringsgrunder som förekommer i vårt samhälle.

Som huvudtalare fungerade Sveriges diskrimineringsombudsman (DO) Katri Linna som dessutom är född i Finland och har avlagt sin studentexamen vid Drumsö gymnasium. Hon berättade om de talrika erfarenheter man har i Sverige av diskrimineringslagstiftningens arrangemang och fördelar och nackdelar. Det svenska systemet med diskrimineringsombudsmannamyndigheten idag bygger på en sammanslagning av de fyra tidigare ombudsmännen som skedde den 1 januari 2009. DO:s huvudsakliga uppgift är att se till att diskrimineringslagen följs, och man har idag knappt 100 anställda.

- Det är svårt för allmänheten att veta hur man ska gå vidare i diskrimineringsärenden, säger Katri Linna. Man behöver stöd, kunskap och styrka.

Katri Linna berättade dock att antalet anmälningar ökar konsekvent, vilket kan anses vara ett gott utvecklingsmönster. Hon exemplifierade med flera aktuella ärenden där den som utsatts senare getts förlikning samt berättade om ärenden som gärna skulle ges prövning.

- Till exempel då man i kollektivtrafiken meddelar att man inte vill ha rullstolar här eller nekar en mamma med ett barn med funktionsnedsättning tillträde. Det är något jag gärna skulle vilja pröva inom DO, om man inte har en fungerande lift för rullstolar men det borde finnas, är det inte då diskriminering?

Språkets ställning i jämlikhetssammanhang fick särskild uppmärksamhet under seminariet. Forskare Kristian Myntti

■ Sveriges DO: Katri Linna.

“Det är svårt för allmänheten att veta hur man ska gå vidare i diskrimineringsärenden”

presenterade argument för huruvida det är mer ändamålsenligt att finlands-svenskarna är en nationell minoritet i relation till att svenskan är ett jämlikt nationalspråk. Följande argument talar dock emot att minoritetsstatus vore att föredra: riksdagens arbetspråk, skol-språket, det språk lagarna publiceras på och svenskspråkiga institutioner såsom Borgå stift, vilkas situation skulle problematiseras om det svenska språket skulle försvagas i Finland.

Marcus Rantala framförde i egenskap av statssekreterare för bland annat jämställdhetsärenden statsmaktens hälsning.

- Vår handikappolitik kräver likabehandling! Personer med funktionsnedsättning ska kunna göra egna val i livet. Vi måste stöda individualism och valfrihet, menade Marcus Rantala.

Även Liisa Murto, juridiskt ombud på Synskadades Centralförbund, var av åsikten att olika diskrimineringssituationer ska behandlas på ett likvärdigt sätt då hon framförde ett handikapperspektiv på reformen av jämlikhetslagstiftningen i Finland. Processen med en reform inleddes 2007, då en jämlikhetskommission tillsattes. Kommissionen kompletterades efter ett och ett halvt år med utskott där även handikapp- och medborgarorganisationer var representerade.

- För tillfället finns det många brister i systemet, framhöll Murto då hon påpekade at diskriminering på grund av funktionsnedsättning endast tillämpas på arbetsliv och utbildning. En ny likabehandlingslag bör stiftas och vi har stora förväntningar på lagreformen!

Som en del av seminariet ordnades även Hanaforum, en diskussion mellan Ålands och Sveriges diskrimineringsombuds-män och Finlands jämställdhetsombudsman samt en paneldiskussion. Panelen bestod av bland andra Margareta Pietikäinen (medlem av SATA-kommittén som nyligen avslutat sitt arbete) och Årets flyktingkvinna 2007 Emina Arnautovic. Även människorättsjurist Annika Åkerberg och professor Niklas Bruun kom till tals under seminariets senare del.

Som arrangörer för seminariet fungerade verksamheten Juridiskt Ombud i Svenskfinland samt Hanaholmen - kulturcentrum för Sverige och Finland, och sina avslutningsord sammanfattade juridiskt ombud Johanna Lindholm diskussionen såhär:

- Två principer har gått som en röd tråd genom hela programmet: Samarbete och likabehandling samt mänskliga rättigheter.

Text och foto: Sofia Stenlund

■ Börje Fagerholm och Tom Dahlin överräcker donationen till Sofia Stenlund.

FSS fick donation av Odd Fellow

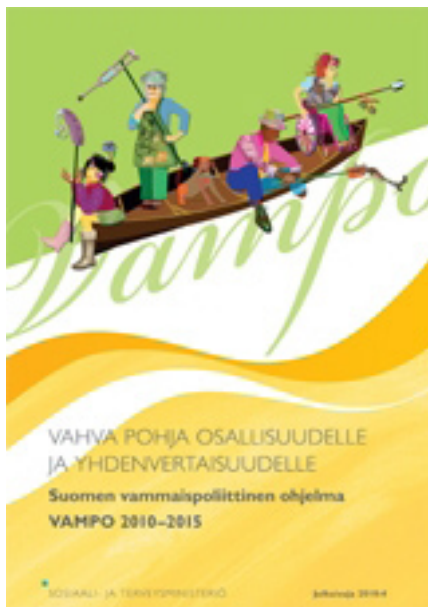
Odd Fellow symboliseras av tre länkar. De står för vänskap, kärlek och sanning. Genom olika fonder, stiftelser och projekt vill Odd Fellow Orden förverkliga sin verksamhetsidé: att utveckla det goda i människonaturen och samhörigheten mellan människor genom att betona toleransens och människokärlekens betydelse i människornas inbördes förhållanden. Som ett led i denna grundtanke genomfördes Logen Nr 7 Carl Ludwig Engels fina gest: Att donera en summa till förmån för finlandssvenska synskadade.

Med anledning av Odd Fellow Orden Logen Nr 7 Carl Ludwig Engels 50 årsjubileum den 29 maj i år, hade man inom sammanslutningen kommit överens om att överräcka en donation till ett lämpligt ändamål. Till mottagare valdes finlandssvenska synskadade, och tillsammans med FSS diskuterade man sig fram till att donationen kunde motsvara ett bidrag till en läs-TV. FSS var inbjudna att närvara vid utdelningstillfället i samband med Logens möte den 3 september där

ett symboliskt gåvokort och Logens 50-årshistorik överräcktes. De närvarande fick även möjlighet att ställa frågor om synskadades situation idag samt en kort sammanfattning av vilka fördelar och nackdelar informationssamhället har ur synskadeperspektiv. En god och generös stämning genomsyrade utdelningstillfället, och FSS är varmt tacksamma för donationen.

Text: Sofia Stenlund
Foto: Per-Erik Laxén

Handikappades ställning förbättras med konkreta åtgärder

Det handikappolitiska programmet har färdigställt. Programmet innehåller 122 konkreta åtgärder, som ska öka de funktionshindrades delaktighet, avvärja fattigdom samt öka hela samhällets

tillgänglighet. Programmet stakar ut riktningen för handikappolitiken de närmaste åren samt styr ratificeringen i Finland av FN:s konvention om funktionshindrades rättigheter. Styrgruppen för beredningen av det handikappolitiska programmet överräckte torsdagen den 26 augusti sitt alster till omsorgsminister **Paula Risikko**. Minister Risikko tackade alla som deltagit i beredningsarbetet för ett gott arbete. "I detta program utgörs navet av den funktionshindrade människans liv som helhet, till vilket hör såväl studier, arbete, inkomst, familjeliv som boende", konstaterade minister Risikko.

I programmet presenteras mycket olika åtgärder inom olika förvaltningsområden. Frågåendet av termen handikappad som upplevts som kränkande, förverkligandet av 112-nödservicen som

textmeddelandetjänst, startandet av ett handikappforskningsprogram och säkerställandet av tillgängligheten på röstningsställen är alla exempel på konkreta åtgärder. I programmet ingår också flera lagändringsförslag, såsom att stärka självbestämmanderätten för klienterna inom social- och hälsovården.

De senaste åren har man övergått från det tidigare tänkesättet inom handikappolitiken som dominerades av vård och omsorg till ett människo- och grundrättighetstänkande. Ändringen av detta tankesätt framhävs i det nu offentliggjorda handikappolitiska programmet. "Jag anser att speciellt beredningsprocessen för det handikappolitiska programmet varit bra som befäst ett nytt gemensamt arbetssätt. Beredningen byggde på att man lyssnade på de funktionshindrade och på en öppen dialog mellan olika förvaltningsområden, handikapp- och arbetsmarknadsorganisationer. Under beredningen av programmet ordnades flera regionala remisstillfällen," berättade minister Risikko.

Ansvaret för handikappolitiken är gemensamt

Inom alla förvaltningsområden genomförs alltid handikappolitik - bra eller dålig. En god handikappolitik förutsätter, att aktörerna är medvetna om den egna verksamhetens inverkan på de funktionshindrades liv. Inom det handikappolitiska programmet siktar man in sig på att tänkesättet ska ändras på detta

sätt och på en integrering av handikappsynvinkeln.

Största delen av de i det handikappolitiska programmet föreslagna åtgärderna kräver inte någon tilläggsfinansiering för att genomföras utan en ändring av inställningar. Ansvaret för handikappolitiken är gemensamt. "Negativa inställningar till handikapp finns det tyvärr fortfarande mycket av, och de är ofta det största hindret för de funktionshindrades jämlikhet," påpekade minister Risikko. I programmet har man definierat ansvarsinstanser för de föreslagna åtgärderna, en tidtabell och att uppföljning ska genomföras. Staten är i sista hand ansvarig för handikappolitiken, men kommunerna har en mycket betydande roll då det gäller genomförande av åtgärderna. I social- och hälsovårdsministeriet inleds nu verkställandet av det handikappolitiska programmet. "Nu har man i ett paket samlat en motiverad uppfattning om vad man bör göra inom den finländska handikappolitiken, vem som ska göra det och hur man ska följa upp fortskridandet.

Nu är det dags att agera," konstaterade minister Risikko.

Beredningen av ett handikappolitiskt program fanns uppsatt som mål i den handikappolitiska redogörelse som gavs av regeringen Vanhanen I år 2006. I samband med behandlingen av redogörelsen förutsatte riksdagen, att regeringen snabbt börjar bereda ett omfattande handikappolitiskt program. Samma år undertecknade Finland FN:s konvention om funktionshindrades rättigheter.

Meddelanden

5380 underskrifter för datautlåningen

Namninsamlingen för fortsättningen av den av Synskadades Centralförbund upprätthållna datautlåningen uppnådde 5380 namn. Med adressen försöker man påverka Penningautomatföreningens planer på nedskärningar i understöden. I adressen krävs att finansieringen av datautlåningen fortsätter och att synskadade därmed inte utestängs från informationssamhället.

Adressen överräcks till RAY:s beslutsfattare i slutet av september.

(Källa: www.nkl.fi)

Minister Risikko: I fortsättningen får man fritt välja hemkommun

”Individens rätt att fritt välja sin boningsort, som föreskrivs i grundlagen, förverkligas i framtiden bättre än i detta nu. Denna förändring berör i synnerhet personer med funktionsnedsättning samt äldre människor i långtidsvård”,

konstaterade omsorgsminister Paula Risikko i riksdagen tisdagen den 7 september. Riksdagen förde en remissdebatt om regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om hemkommun och socialvårdslagen.

Rörelsefrihet och rätt att välja sin boendekommun, som garanteras i grundlagen, har i praktiken begränsats av en bestämmelse i lagen om hemkommun enligt vilken hemkommunen inte ändras om boendet i annan kommun i huvudsak beror på institutionsvård inom social- och hälsovården. Enligt minister Risikko har också sådana fall varit problematiska där personer i behov av långtidsvård velat flytta t.ex. till en ort där de är närmare sina anhöriga.

Detta har i praktiken ofta inte varit möjligt eftersom det föreskrivs i socialvårdslagen att en persons hemkommun ansvarar för ordnandet av social- och hälsovårdstjänster.

Vid sidan av bestämmelsen om rörelsefrihet i grundlagen har inte heller den gällande lagstiftningen svarat mot artikel 19 i FN:s konvention om rättigheter

för personen med funktionsnedsättning, enligt vilken personer med funktionsnedsättning ska ha lika valmöjligheter som andra i ett samfund.

Enligt det aktuella ändringsförslaget behöver en individ inte längre ange några grunder för sin flyttning. Den nya hemkommunen är enligt förslaget skyldig att ordna de tjänster som behövs så att flyttningen möjliggörs. "Vid bedömning av servicebehov och ordnande av service ska sökande från andra kommuner behandlas på samma sätt som de som redan bor i kommunen", sade Risikko.

Personens tidigare hemkommun ska stå för kostnaderna för vården även i framtiden. "Propositionens ekonomiska verkningar kan uppskattas vara ganska små. Verkningarna anknyter i huvudsak till kostnadsfördelningen mellan kommunerna. Överföring av kommunernas statsandelar och skatteintäkter samt vissa kostnadsansvar mellan kommuner kommer att medföra ändringar.

Verkningarna är olika i olika kommuner, beroende på till vilka kommuner flyttningen riktar sig", sade minister Risikko. Avsikten är att lagarna ska träda i kraft vid ingången av 2011. Enligt minister Risikko följer social- och hälsovårdsministeriet lagändringarnas kostnadseffekter samt deras inverkan på kommunernas servicesystem och klienternas ställning.

(Källa: Social- och hälsovårdsministeriet)

Konstgjord hornhinna kan ge synskadade synen åter

En ny typ av hornhinna, delvis framodlad i laboratorium, har gett goda resultat på en liten grupp svenska försökspersoner. En konstgjord hornhinna av kollagen kan i framtiden lösa bristen på hornhinnor för transplantation. Men än är det för tidigt att jubla menar forskarna.

- Går allting som på räls nu så kan det dröja kanske fem år innan det här kan tillämpas i större skala. Hakar någonting upp sig på vägen kan det ta tio år, säger Per Fagerholm, professor i oftalmologi (läran om ögat och dess sjukdomar) vid Linköpings universitet till Svenska Dagbladet.

Forskarna tog bort det mesta av patienternas egna hornhinnor och sydde i stället fast remsor av fiberproteinet kollagen, framodlat i laboratorium i Kanada.

Ingen av försökspersonerna har drabbats av de problem som kan följa på en vanlig hornhinnetransplantation, då kroppens immunförsvar försöker stöta bort den främmande vävnaden.

Patienternas egna celler och nerver hade vuxit in i kollagenet och blinkreflex och tårvätska fungerade som normalt. Dessutom hade synen förbättrats hos åtminstone sex av försökspersonerna. Övriga kunde se bra med hjälp av kontaktlinser, som de tidigare inte hade kunnat använda.

(Källa srf.nu/DN)

Databank hjälper till att identifiera offer med handikapp

Våld som är riktat mot handikappade blir ofta ouppmärksammat. I Finland håller man på att grunda en nationell databank för att underlätta situationen. Som användare kommer social- och hälsovårds-sakkunniga att fungera.

Till ett delområde samlas information om hur man bemöter en handikappad person, identifierar och påtalar våld med anknytning till nära anhöriga, familj eller sexualitet samt för att kunna hänvisa den som upplevt våldssituationer till vård. I utvecklingen av databanken, vars förverkligande planeras till år 2013, kommer man att uppmärksamma teknisk tillgänglighet, ett lättfattligt språk samt teckenspråk. Som ansvariga för projektet fungerar social- och hälsovårdsministeriet samt Institutet för hälsa och välfärd. I samarbetet inkluderas handikapporganisationerna och Kyrkostyrelsen.

Utvecklingschef Minna Piispa, Institutet för hälsa och välfärd, betonar att det inte talas speciellt mycket om våld mot personer med handikapp i Finland. Därför är även små steg framåt viktiga.

Källa: www.digitoday.fi

Rikssvenskt projekt för fler synskadade i arbete

Under hösten 2010 genomförs en projektering med namnet SYNKOP - karriär och preparandverksamhet för synskadade för att förbereda en ansökan om ett större projekt för arbete för synskadade. Den genomförs av SRF, i samarbete med Syncentralen och Arbetsförmedlingen i Stockholm, SRF Stockholm och Gotlands län och Unga Synskadade i Stockholm. Projektet stöds av Europeiska Socialfonden i Stockholms län.

Syftet är att vi ska studera och analysera situationen för personer med synskada som är långtidsarbetslösa sedan mer än ett år, är sjukskrivna eller har sjukersättning. Vi vet att deras situation är svår och att de har mycket svårt att komma ut i arbete. De åtgärder som finns räcker inte till. Vi ska utifrån analysen av deras situation och att hur befintliga åtgärder fungerar, försöka utforma en resurs/funktion där de kan få ett stöd för att bli bättre rustade att finna och få arbete med stöd av de resurser som finns hos Arbetsförmedling och Syncentral.

Projekteringen ska utmynna i att utforma en ansökan om ett längre projekt där vi ska bygga upp denna funktion.

(Källa: www.srf.nu)

Meddelanden från distrikten

Svenska Synskadade i Mellersta Nyland r.f.

Hösten är här och verksamheten på Hörnan är i full gång! Måndagsträffarna, med varierande program, fortsätter som vanligt kl 13 på Hörnan.

Kvällsprogram torsdagen den 21 oktober:

Kom med och upplev en OKTOBERFEST med tillhörande tilltugg, drycker och musik. Anmäl dig till kansliet senast torsdagen den 14 oktober.

Teaterkväll:

Måndagen den 1 november besöker vi Lilla Teatern. Lillan sätter upp en nyskriven revy av Wickström, Saanila, Slotte och Laurén. Du kan anmäla dig till kansliet senast torsdagen den 7 oktober. Det finns ett begränsat antal biljetter.

Kansliet är öppet må-ti 9.30 – 13.30, to 13.30-15.30

Hörnans tel: (09)-612 1779

Lyssna på medlemsbandet för mera information om vårt program!

Svenska Synskadade i Östnyland r.f.

Träffpunkt för synskadade börjar igen i Kajutan onsdag den 6.10 kl 13.30-15 och därefter alla onsdagar. Högläsning och diskussion kring aktuella teman och kaffe. Ledare Stina Fodstad. MI:s avgift för båda terminerna är 25€. Välkomna med så många som möjligt.

Svenska Synskadade i Västnyland r.f.

Svenska synskadade i Västnyland r.f. samlas till månadsträff lördagen den 9 oktober 2010 kl. 13.00 i verksamhetscentret Lyan, Prästängsgatan 12, Ekenäs. Det blir kaffe, samvaro och aktuell information samt sång och musik av Gun Kattab, från Pojo, som besöker oss.

Transport längs kända rutter. Anmälning senast torsdag den 7 oktober till Bjarne Sandberg, tfn 040-544 8313 eller till Birgitta Nordström, tfn 019-231 118.

Hjärtligt välkommen med.

Styrelsen.

Läsecirkeln sammankommer igen onsdagen den 29 september 2010 kl. 13.30 i Lyan, adress Prästängsgatan 12, Ekenäs. Ordinarie och stödjande medlemmar är välkomna. Anmälan senast den 27 sept. till Birgitta Nordström 044-336 8060. Välkommen med!

Herrklubben samlas torsdagen den 30 sept. 2010 kl. 16.00 i Lyan, Prästängsgatan 12, Ekenäs.

Anmälan senast den 29 sept. till Hilding Nordström, tfn 019-231 118.

Hjärtligt välkommen.

Bocciaträningen inleds fredagen den 1 okt 2010 kl. 14-16.00 i Seminarieskolans gymnastiksal, adress Ladugårdsgatan 1-3 i Ekenäs. Ingång från gården. Tidigare och nya spelare är välkomna med.

Ordinarie medlemmen i distriktsföreningen Svenska synskadade i Västnyland r.f.

fru Rakel Lundsten från Lappvik framför ett varmt TACK för uppvaktningen på bemärkelsedagen den 10 aug. 2010.

Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f.

En Arbiskurs i balans- och muskelträning för synskadade med Peter Appel hålls på måndagar kl 10.30 - 12.00 på Fyren.

Bowlinggruppen tränar på måndagar kl 13 vid Idrottsgården i Jakobstad.

I samarbete med Folkhälsan ordnar vi på onsdagar vattengymnastik på Östanlid, grupp 1 kl 12 - 13 och grupp 2 kl 13 - 14.

Mimosel för herrar startar 29.9 kl 15 och Mimosel för damer inleds 6.10 kl 13.

Grupperna träffas varannan onsdag på Fyren.

Föreningsträff tisd. 12.10 kl 18.30 på Fyren. Gun-Len Drycksbäck och Inger Johansson är programansvariga.

Dagträff i Karleby på församlingscentret i Mikaelens serveringsrum, hålls tisdagen 19.10 kl 13.00.

Vi annonserar om våra aktiviteter i ÖT:s minneslista på lördagar.

Välkomna alla till höstens aktiviteter!
NÖSS r.f.

Vasa Svenska Synskadade r.f.

- Boccia spelas onsdagar. Träff på Kes-kuskoulu kl. 19. Observera tiden!

- Friskvårdsmässan hålls måndagen 4.10 kl.10-17 i Botniahallen. Föreläsningar, sittdans, information osv erbjuds. Föreningen kommer att ha ett bord där och den som känner sig hugad att komma och hjälpa till - kontakta vänligen kansliet. Frivilliga behövs! I år kommer vi också att ha en ledsagare som går runt med en mindre grupp synskadade och upplever det mässan erbjuder. För att vi ska veta hur många grupper det blir ber vi er kontakta kansliet senast 20 september om ni är intresserade. Det kommer att gå till så att en person hämtar ett par tre synskadade vid ingången (man kan komma dit med färdtjänst) och går runt i ett par timmar på mässområdet och sedan förs besökarna till väntande skjuts vid utgången.

Ta chansen att delta i motionsdagen och upplev atmosfären!

Obs! Kurserna i punktskrift och stolgymnastik skjuts upp pga ventilationsproblemet på Lyktan.

Kansliets telefonnummer är 06-3170654 och 045-3213320. Telefontid mån-tor kl.9-11. Välkommen med i verksamheten!

Hösthälsningar,
Styrelsen och distriktssekreterare, Tina Back.

Anpassningsträningkurs för par

En kurs för par där den ena eller båda är synskadade ordnas den 28.3- 2.4.2011. Platsen är på Norrvalla i Vörå, Österbotten.

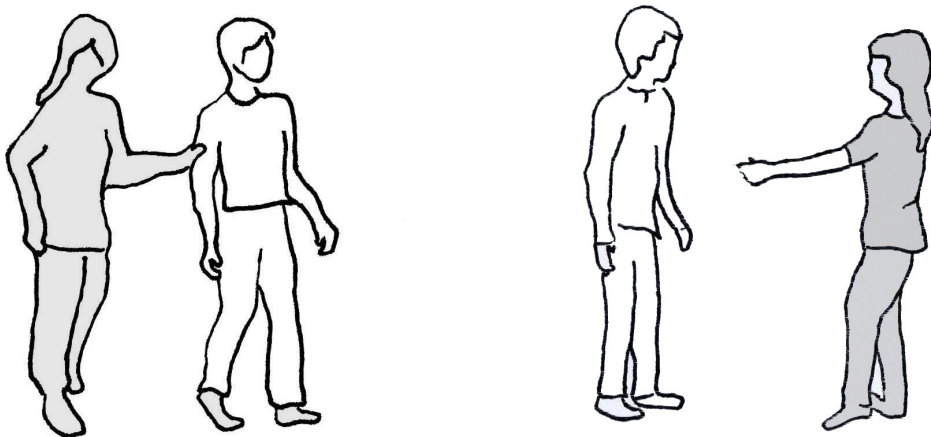
Programmet innehåller bl.a. föreläsningar kring våra olika roller, rollförväntningar och konsten att kommunicera. Även diskussioner, information kring synrelaterade ämnen och praktiska träningsmoment ingår.

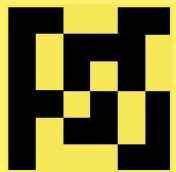
Kursen är en FPA kurs vilket innebär att er ansökan inlämnas till närmaste FPA byrå. Till ansökan bifogas ett B-läkarintyg med en rekommendation om deltagande i kursen.

Kontakta er rehabiliteringsrådgivare för mera information.

Stina Wiik-Latvala tfn. 040-5113345 eller

Pia Nabb tfn. 050- 561 2950

Möteskallelse

Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f. kallar medlemmarna till stadgeenligt höstmöte den 20–21 november 2010 på hotell Rantasipi i Forssa. Mötesförhandlingarna inleds på lördag kl. 13.00 och på lördag kväll blir det middag och program. Söndag kl. 9.00 fortsätter mötet med föreläsning kring ett aktuellt ämne.

Vid mötet behandlas de i paragraf 7 av förbundets stadgar nämnda ärendena: verksamhetsplan för år 2011, budget för år 2011, medlemsavgift för stödjande medlemmar samt arvoden för år 2011, val av viceordförande för 2011-2012, två styrelseledamöter för 2011-2013, samt två revisorer och revisorssuppleanter för 2011. Även eventuella övriga frågor och skriftliga motioner behandlas.

Deltagaravgiften är 50 euro/person vilket inkluderar resor, kost och logi. Tillägg för enkelrum 25 euro. Om man blir tvungen att annullera sitt deltagande efter att anmälningstiden gått ut uppbärs halva deltagaravgiften. Om annulleringen sker på mötesdagen uppbärs hela avgiften.

Anmälningarna skall vara centralkansliet tillhanda senast måndagen den 22 oktober 2010. Medlemmarna ombeds anmäla sig till sina respektive föreningar senast onsdagen den 18 oktober 2010, enligt följande:

Norra Österbottens svenska synskadade r.f.:

Ann-Sofie Grankulla
må-to kl. 9-14
tfn (06) 723 4880, 050 379 5658

Svenska synskadade i Mellersta Nyland r.f.:

Heidi Simonsen
må-ons kl. 9.30-13.30
tfn (09) 612 1779

Vasa svenska synskadade r.f.:

Tina Back
må-to kl. 9-11
tfn (06) 317 0654

Svenska synskadade i Västnyland r.f.:

Christel Eriksson
tfn 040 745 1933

Svenska synskadade i Östnyland r.f.:

Stina Roms
tfn (019) 582 514

Ålands synskadade r.f.:

Erika Jansson
må kl. 9-14 tfn (018) 19 670
to-fre kl. 9-16 (018) 527 360

Åbolands synskadade r.f.:

Harriet Nordling
tfn (02) 458 4665

Möteshandlingar på önskat medium, program för mötesdagarna och tidtabeller för de abonnerade bussarna sänds till alla anmälda. Vi ber alla mötesdeltagare bekanta sig grundligt med mötesmaterialet på förhand! Välkommen! – Styrelsen